

ADVIES AUDITCOMMISSIE

Aan: Gemeenteraad, t.b.v. raadsvergadering d.d. 2 en 3 november 2021
Datum: 25 oktober 2021
Betreft: Programmabegroting 2022
Afschrift: College

Geachte raad,

De Auditcommissie heeft kennisgenomen van de Programmabegroting 2022. Wij hebben in onze vergadering van 14 oktober jl. de Programmabegroting in aanwezigheid van de wethouder en ambtelijke ondersteuning besproken.

Wij zien dat er nog steeds stappen gezet worden om de leesbaarheid van deze begroting te verbeteren. Daarnaast zien wij ook verbeteringen in de inzichtelijkheid en de verantwoording over de gepresenteerde cijfers, waarvoor dank. De Auditcommissie constateert dat de presentatie van de Programmabegroting 2022 dit jaar niet zo is gegaan als wenselijk is: door het laat verschijnen van de correcte en gecorrigeerde Septembercirculaire is ervoor gekozen om de (primaire) Programmabegroting 2022, met als peildatum 1 augustus 2021, met een begrotingswijziging aan de raad aan te bieden. Voor de begrotingswijziging wordt verwezen naar Bijlage 1: Gewijzigde tabellen bij het raadsvoorstel.

Hieronder enkele opmerkingen en aandachtspunten, in de vorm van een advies van de raad aan het college:

- **Maak helder hoe de Programmabegroting 2022 in uiteindelijke vorm eruit ziet;** het gebruik van een primaire begroting, een begrotingswijziging en de doorwerking van eventuele amendementen hebben consequenties voor hoe de uiteindelijke Programmabegroting 2022 eruit ziet. Maak goede afspraken over waar je uiteindelijk over gaat rapporteren (bijv. in een Bestuursrapportage);
- **Plaats de belangrijkste kengetallen, zoals gepresenteerd in de tabel op blz. 108 vooraan in de Programmabegroting** (of in een samenvatting of zo nodig in het raadsvoorstel) en geef een duiding bij de geprognosticeerde trends;
- **Geef een duidelijke toelichting bij afwijkingen in de begroting > €250.000.** Dit verzoek is vorig jaar al door de raad gedaan op basis van het advies van de Auditcommissie bij de Programmabegroting 2021. Wij vragen het college om nog voor de behandeling van de Programmabegroting 2022 op 2 november a.s. voor wat betreft dit advies met een toelichting te komen;
- **Ga consequent om met de instrumenten moties en amendementen bij de behandeling van de begroting:** een amendement is een wijziging op het voorgestelde besluit. Een amendement dat aangenomen is, heeft daarmee direct consequenties op de onderliggende Programmabegroting. Een motie is een oproep of opdracht aan het college (of een uitspraak van de raad). Uitwerking hiervan kan leiden tot een nieuw raadsvoorstel, waarbij de financiële consequenties zo nodig middels een begrotingswijziging bekrachtigd worden (budgetrecht van de raad). Vaak is dit ook voor de rechtmatigheid van de uitgaven een voorwaarde voor de accountant. Maak de financiële consequenties naar aanleiding van moties en amendementen voor de begroting dan ook expliciet duidelijk.
- **Geef meer inzicht in de stand van zaken bezuinigingen/taakstelling op de verschillende programma's.**
Positief is te vermelden dat een overzicht van taakstellingen en de stand van zaken in de begroting is opgenomen (onder het hoofdstuk Paragrafen). Dit is één van de overgenomen adviezen van vorig jaar. Echter ook hier mist een uitleg bij de tabel (blz. 94) en een toelichting bij de cijfers. In dit overzicht is bijvoorbeeld niet duidelijk wat het getal 0 betekent. Bovendien is deze tabel na het verschijnen van de Septembercirculaire niet meer actueel en ook niet opgenomen in de eerder genoemde Bijlage 1: Gewijzigde tabellen;
- **Geef een duidelijke toelichting bij geconstateerde trends in de gepresenteerde tabellen bij het meerjarenperspectief.** Ook in de hoofdstukken over de verschillende Programma's zijn in de

tabellen met meerjarenperspectief 2021-2025 de taakstellingen niet terug te vinden. De Auditcommissie mist ook hier een toelichting in de gesignaleerde trends die in een aantal gevallen zelfs op het tegendeel lijken: voorbeelden hiervan zijn het programma Zorg voor wie dat nodig heeft (gerealiseerd resultaat 2021: -26.177 en in 2025: -26.995) en het programma Sport is meer (gerealiseerd resultaat 2021: -2.607 en in 2025: -2.676);

- **In het geval dat kostensoorten bij elkaar gevoegd worden: geef inzicht in wat dit kan betekenen op de verschillende onderdelen binnen die kostensoorten**, zoals bijvoorbeeld het geval is bij het instellen van een nieuw programma algemeen bestuur en bedrijfsvoering. Daarbij zijn de beschrijvingen bij de kostensoorten moeilijk te volgen in relatie tot de taakstellingen van vorig jaar en in relatie tot de Bestuursrapportage 2021. De programma's zijn niet meer vergelijkbaar met eerdere begrotingen door de samenvoeging van de kostensoorten. Hoe weten we nu of deze taakstellingen gehaald zijn? In het advies van vorig jaar wordt een aantal keren gevraagd naar zogenaamde aansluitstaten. Deze komen niet terug in de nu voorliggende Programmabegroting en dat maakt het moeilijk om inzicht te krijgen. Ook zijn vergelijkingen met een vorige begroting en/of perspectiefnota en/of bestuursrapportage zonder toelichting niet meer mogelijk alleen op basis van de cijfers;
- **Voorkom dat er taakstellingen worden opgenomen waarvan (nu al) blijkt dat deze onrealistisch zijn dan wel niet gehaald worden.** Een concreet voorbeeld hiervan de bezuinigingen die in het sociaal domein zijn ingeboekt. Bekend is inmiddels dat bepaalde beleidskeuzen en ingezette maatregelen niet zoveel opleveren als vooraf gedacht. Wordt deze kennis meegenomen bij het begroten? De Auditcommissie realiseert zich overigens dat dit een politieke discussie is.

De Auditcommissie verzoekt u kennis te nemen van de opmerkingen, aandachtspunten en adviezen en het college te vragen om de adviezen over te nemen en uit te voeren.

Met vriendelijke groet,

Mr. G.W. de Ruiter

Voorzitter Auditcommissie Berkelland